

ביעור קני השוק השחור במחנה בית ליד

רק במחנה אחד מבין שבעת המחנות בכית ליד, והוא של עולי חימן לא תע" שה כל פעולה, כי אין עם לא תזוז ולא קיוסק, שוכני המחנה עמוסים בהכנות ליציאה להתרשבות או לשי" כון, כ-2000 עולים כבר עזבו את המח' נר ועוד 450 טיפחות שהן 1800 נפשו העוזבני; את המהגה בקרוב ותצאנה להתרשבות. יורם יעברו לראש העין וכסקומם יבואו למחנה — שהוא המס' דר ביותר במחנות בית ליד — שלים חדשים אחרים.

המספרה פתחה — ביזמה מסדר הבריאות — במבצע ביעור של החגור יות הרבות והקוסקים במחנות העולים בבית ליד אשר רובם הפשו קנים של זחמה ולכלוך והיו טרמי מפגש של אנשי השוק השחור ושמשו גם כנקר דוח מספר של מערכי קציוב שונים. רבים מבעלי החנויות האלה, שמע ריכים את מספרם ב-150, נמצאים כבר במחנה למעלה משנה ומשתמשים בכל סידור מוצע. החילה לא שמו לב לאור הרוח השלטונית ולהורעות הסוקדטרית על היסוד חנויותיהם, אולם משהופיעה המספרה כנגדו והטילו את עמקיהם, פעולת החיסול החלה שלטום וגמשה גם כמשך יום אתמול.

משפט יעקובוביץ נדחה?

לפני שופט בית הדין המחוזי מר גיטסר עמדה להחברר אתמול בקשה שהוגשה ע"י הצירות הצרפתית, אולם השופט לא הופיע. הוברד כי הוא חלה הבקשה הועברה לבירור בפני השופט י. גביון אשר קבע למחר את הבשד הדין, כיווע, מכהנים שני השיפטים האלה יחר עם הנשיא, ד"ר ב. בריזכאי, בבית הדין המברר את מש"טו של יעקובוביץ — ונראה כי שפ"ר עם סיכומי הנדדים במשפט יעקובר ביץ, שנקבעה להיום, תדחה עד לחור למחר של השופט גיטסר.

טבח להבישיץ בלימודיה
העדה הראשית במשפט יעקובוביץ טסה אתמול לקנדה, כדי להמשיך בלימודיה.

אנכ סידוק המבנים השונים הוברד, כי "המרי הבנוי" נלקחו מרכושה של דית מודיעה; בתודע יוני עלו לארץ המכולת, הקוסקים למכירת משקאות קרים והמספרות. הרוכנים הרבים של בעלי מלאכה שונים נשארו לעת עתה על כנם, הלק מבעלי החנויות התחכמו ומשנאסר עליהם לסחור במכולת החלו במכירה סיגריות, מופרזו מצא אתמול כמה וכמה חנויות כאלה שכל סחוריהם הצי הריסר קופסאות סיגריות, לעאלה, סח ידשה בהנות כואת, השיב אחד הכור חרים בהיך רביטשמעות. הלכלוך הרב וערמות האשפה שנת גלו עם סידוק המבנים עוררו תדהכה בין המסתכלים. עד אתמול נעשתה הפעולה במחנות שרוב יושביהם עולי המזרח, היום ימשיכו ביתר המתנות המערכיים".

מפקד בבתי העולים לקראת הכתירות לכנסת השניה

בהתאם לפעיק 16 (ד) לחוק הבחירות לכנסת השניה תשי"א-1951 יישרך ביום שני כ"ד בניסן תשי"א (30.4.51) בבתי-עולים (מתגורר-עולים) המסומנים להלן, מפקד העולים שובי נפו ארצה עד ל-1.3.51 (ועד ככלל) שנולדו בשנת 1932 או לפני כן וא" שר טרם הודישו למשרדי רישום התר-סיכום על כניסתם למקום מגורים אחר. מפקדי משרדי הרישום יסבו באותו היום בבתי-העולים הנ"ל מש" עד 8 בבוקר עד 10 בערב ויסקרו את העולים. לפי תלושי-הרישום או הפו"ד דוה הותנת שלהם. העולים אשר לא יירשמו ביום זה כבתי-העולים לא יוכלו שמוחיתם ברשימות הבחירות לכנסת.

ואלה בתי העולים בהם יישרך המפקד:

בית עולים צפת; מתנת עבודה יב"ג; בית עולים בת-גלים; מתנת עבודה קריית-שמאל; מתנת עבודה קריית-אליהו; מתנת סיון שער-העליה; מתנת מיון עמליה; מתנת עבודה כ"י יפנית; בית עולים פרדס-הנה א' ו בית עולים פרדס-הנה ב' בית עולים פרדס-הנה ג' בית עולים פרדס-הנה ד' בית עולים ברנדיס הדרה; מתנת עבודה אנדובנק הדרה; מתנת עבודה נתניה; מתנת עבודה בית ליד א' מתנת עבודה בית ליד ב' מתנת עבודה בית ליד ג' מתנת עבודה בית ליד ד' מתנת עבודה בית ליד ה' מתנת עבודה בית ליד ו' מתנת עבודה רעננה; מתנת עבודה גליל הרצליה; מתנת עבודה ראש העין א' מתנת עבודה ראש העין ב' מתנת עבודה ראש העין ג' בית עולים חולון; מתנת עבודה מתג-ישראל; מתנת עבודה באר-יעקב ב' מתנת עבודה באר-יעקב א' מתנת עבודה הרחובות; בית עולים תל-שיבת ירוש"ל יב"ג אולפן קריית-מוצקין; אולפן עב"י יון ירושלים; בית עולים עין-ספר א' בית עולים עין-ספר ג'.

משרד הפנים המחוקק למרשם התושבים

היום נערך מפקד בבתי עולים לקראת הבחירות לכנסת השניה

בהתאם לפעיק 16 (ד) לחוק הבחירות לכנסת השנית נערך היום, יום כ"ד בניסן תשי"א - 30.4.51 בבתי עולים (מתגורר-עולים) המוקצים להלן, מפקד העולים שובכמו ארצה עד ל-1.3.51 (ועד ככלל). שנולדו בשנת 1932 או לפני כן ואשר טרם הודישו למשרדי רישום התושבים על כניסתם למקום מגורים אחר. מפקדי משרדי הרישום יסבו ביום בבתי-העולים הנ"ל מטעה 8 בבוקר עד שעה 10 בערב ויסקרו את העולים לפי תלושי הרישום או העודות הוצגו שלהם. העולים אשר לא יירשמו ביום זה כבתי-העולים לא יוכלו שמוחיתם ברשימות הבחירות לכנסת השנית.

ואלה בתי העולים בהם נערך המפקד: בית עולים צפת; מתנת עבודה יבנאל; בית עולים בת-גלים; מתנת עבודה קריית-שמאל; מתנת עבודה קריית אליהו; מתנת סיון שער-העליה; מתנת מיון עמליה; מתנת עבודה בני-שמחה; בית עולים פרדס-הנה א' ב' ג' ד' בית עולים ברנדיס הדרה; מתנת עבודה אנדובנק הדרה; מתנת עבודה נתניה; מתנת עבודה בית-ליד א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' מתנת עבודה רעננה; מתנת עבודה גליל הרצליה; מתנת עבודה ראש העין א' ב' ג' ד' בית עולים חולון; מתנת עבודה מתג-ישראל; מתנת עבודה באר-יעקב ב' ג' ד' א' מתנת עבודה הרמה רחובות; בית עולים גבעה שאר ירושלים; מתנת עבודה תל-שיבת ירושלים; אולפן קריית מוצקין; אולפן עין-ספר ירושלים; בית

זמן הקרן יימחה ביום 3.5.51, ויימסך
10 שבועות. המזריקים הם: שסור חלסון,
לסורי מזרחי, מדעי היריה, החברה
והסכב הרשמה: משעה 9 עד 10
ברחוב הר סיני 3.

במכון להשתלמות ירושלים

למזריקים: שסור חלסון, לסורי מזרחי,
מדעי היריה, החברה והסכב, נמשכה
ההרשמה משעה 16 עד 20 במגריה
רחבת, רחוב הקרן הקיימת.

הצגת לוח תביעות בחיפה

הפקד המסודר לאנור סורי חיפה
מודיע בזה לקהל, כי לוח התביעות של
יום רשום ס"ל 10783 הרצב לעיון
בלשכתו אשר ברחוב בית החולים ס"ל
15, המושבה הרמנית, חיפה.

על החובעים טובת הנאה כל שהיא
בקרקעות אלה לבדוק את הלוח ולקום
בעדים הנהוגים בכדי להבטיח מי זכר
יחיהם וככללן משכנתאות, אכידות
לתקופה של לשעלה מטלוש ענים או
שעבודים, תיבדקנה על ידי הפקיד
המסודר.

הכרזה של מידווח מלחמה

(אגרות חוב למזכ"ל) מנדרימ -
הוצאת שלישיות

מודיעים בזה לציבור כי מסיבות ס"ל
גיות נדחתה התגולה סתיהח צריכה
להתקיים ביום ד', כיו בגימן תשי"א
(3 במאי 1951).

התגולה תתקיים בקרוב, על הפרז
עדי 2-רשומה".

מינהל מלוחות המדינה

הצגות ירושלים והמדינה

היום יום רביעי, כיו בגימן (2.5.51)
בשעה 8 אחו"צ, תתקיים במסעון
ויציל מות הכריאות שמואט, ירוש
לים, המשך הרצאתה של הגב' נצה
נפתלי על הנושא: תמיכה לילדי,
כל הצגות מלוחות להשתתף.

בית-ליד - עיר אהלים

בבית-ליד נעשים הצעדים הראשונים לקראת בניית בני העולים והפוכתם למהנה עבודה כורה אשר יהיה המעשה יצר אהלים, צריפונים, צריפים וכו'. בעלת האחריות של המעשה כי 15,000 נפש, לאחר שחלק מהאחריות המבנית יצא למען דות קבע במקומות שונים בארץ.

כבר היסחה לשבת עבודה בבית-ליד ובמים הקרובים סוף התהדרות הכלי לית סל העובדים, אם כי עדיין לא סודרה העברת הסכומות הרשומות ולעת עונה ישאר העובדים הרשומים הקיימים, יש להניח כי גם קופת-חולים הפחה את משרדית במקום בעתיד הקרוב.

בינתיים כבר התחילו בהקמת חצר בית-ליד, ובלידת בני-העולים, אשר ייטרו בשלב הראשון, המניית היוו צריפונים מרובי רח הארץ, שנבנו במיוחד למטרה זו.

זכרונם להניח יתחלקו למקרים כגון יאלים בלבד, לפי תקן מסוים, אשר יבטיח את קיומה של כל מסתחה בעד לה וכיון מה, סתנהל בורוד בדבר הקמת צריפונות, המניית המוקדמת עתה יהיו סכילה, ירטה, אשליים בלגריית, הלכשה, כלי בית והסכה, מכסירי כריכה.

אם כי אין כל החלטה על הכנת המיניצפלי על העיר החדשה, יש להניח כי סאחרי הקמה בבניית כל חלון בנתניה, תהיה בית-ליד יהיה כונני ביטחית עצמאית.

הרשם בהסתדרות -

בבית העולים בבית ליד

מאת סופרנו - ז' עין

צריך של מנהל בית הער לים הח' ט...

ולשתפסף עי מנהל בית עולים. זה דבר כלל לא רע עבור עולה... מאז שקם כאן מהנה העולים עד עכשיו, הוכנסו בו שיפורים רבים. זה שיפור החשוב ביותר הוא הקמה ביה"חולים עבור ילדים והינוקות.

אבל ההתרגזויות של העולים על כל מיני דברים אינן פוסקות. אחת הסיבות החשובות להתרגזויות הם ה"תורים למטבח. שעות עומדים עולים זקנים ונשים עם הצלחות בידיהם למען קבלת האוכל, וכל אחד מסתכל ב' מנתו של השני, או אם מישוהו לא התגבז לתור, והדבר הביא לא פעם לידי מכות.

גם חלק מהפקידים רואים את עצמם כ"אדונים" ולגזע מובחר, ויחס ל"עולים הוא יחס של זלזול ואי"הח" חשבות בתלונותיהם ובקשותיהם.

אחת הסיבות לעצבנות - שכולקה בינתים - היחה אי יכולתם של עולים מצפון אפריקה וטורקיה להסוגל ל"אוכל של בית העולים, וחדשים עבורו עד שהנהלת בית העולים הבינה שיש להזכין עבורם - אוכל מזרחי, וב"שטח זה באמת השתפר הסצב: הזך מכל הדברים הכלליים ישנם כמובן כל מיני מקרים סוציאליים ומשפחתיים הגובעים מהחיים במהנה אחד במשך חדשים רבים ללא התעסקות, מקרים של מכות, גניבות שיכרות, פריצות או בגידה ואהבה.

שוטרים לא לבי מפתח

אך כל אלה פחתו בזמן האחרון הזודת לנוכחותה של החנת המשטרה המיוחדת על 30 שוטרים.

שוטרים אלה, ברובם חיילים משוחררים בהוריי סימפאטיים, שהוכנסו למשטרה המיוחדת לא לפי "מפתח", אלא לפי התאמתם האישית. - ר"ו איים את תפקידם כאן כתפקיד לאומי וחינוכי (בניגוד לפקידים הבטוחים, שיש להם תפקידים אחרים).

הכניסה היא בעצם דרך הכביש הר מוליך לפרדסיה, המושב התימני, אבל השם "בית עולים פרדסיה" לא הח' אקלם משום מה (אולי גם פה הכריעו סיבות גזעיות) - לכן נשאר השם שנקבע במקרה "בית עולים בית ליד". הזאת היא בית ליד.

"בית ליד" היא צומת דרכים חיפה - ת"א - נתניה - תול כרם, וטר דינת החלוקה פגעה בצומת זה בחל' קח המזרחי, וכל זמן שאין שרות "אגד" לטול כרם קשה לחשוב על שכם...

תעמוד בבקשה "בית ליד" - פר גים נוסעים רבים באוטובוסים לנהג. נהפניות" האלו מתחילות עוד ב" פתח תקוה. כי "הפונים" הם ברובם עולים חדשים הבאים משטחים שונים של הארץ לכקר את ידיהם ומשפ' חותיהם שהגיעו זה עתה ארצה.

ורבים מהם חושבים ש"בית ליד" היא עיר או לפחות מושב. וכשהנהג מכריז "מי לבית ליד - ירד כאן" תוהים רבים מהם ומופ' תעים.

"הזאת היא בית ליד?" המורכבת בסך הכל... בשלטי כוון, מקיוסק ל" גזוז, מביהן של "אגד", מתחנה משט' רה ומ... שלט גדול של "מלאך המות האורב בדרכים".

במחלק 500 מטר מצומת הדרכים, על גבעות קטנות, משתהע "בית" העולים ביה"ליד, הגדול ביותר בין בתל העולים בארץ, על בחיו אולמיו וצריפיו, במקומות שונים תמצא עוד שלטים וכתבות בשפה האנגלית ור האריכים של ריטוס, ד.ד.ט. אחרון: "כרץ 1948" - אנגלי.

כביש אספלט טוב הוצה את בית העולים לכל אורכו וכשהנך מתקדם בו מדרום לצפון חש אתה את קצב הצליה מחו ואת חוסר האונים מצד הממשלה בשטח השיכון מאידך. במרץ ש.נ. היה כאן רק מתנה

שוטרים אלה מתייחסים בסבלנות לעולה שומעים ביחס רציני את טענותיו מראים דוגמה לנקיון בהופעתם ונקיון תחנתם וחדריהם.
 עיי הווארים למטבחים עומד רק ער טר אחד, וזה משפיע כמטהיקסמים על הסדר מבלי שהשוטר יתערב.
 השוטרים מנעו כבר הרבה טרגדיות משפחתיות עיי הסברה מתאימה. הג' ניבות של אבטיחים פסקו עיי הבקורת שהשוטרים ערכו אצל הרוכלים המוכרים את החורחם בבית העולים. גם בית הכלא הנמצא בתחנת המש' טרה עוזר לשוטרים בתפקידם. אבל באופן יחסי למספר העולים כאן אפי' עד להגיד שהוא ריק. יש ימים שאין בבית הכלא אף אחד. במשך זמן קצר הצליחו השוטרים לרכוש לעצמם כאן יחס של אהדה ודרך ארץ.

ואם בשטח השיכון והעבודה מפ' גרה קצת הממשלה הרי ה"הרשם" ל"הסתדרות" מלווה את העולה מיד עם פתיחת מחנה חדש, עוד לפני ההודעות בענינים סניטריים או הסדר ב"בית העולים, מודבקה המודעה הנ"ל, ואף עולה אינו יכול חס ושלום להת' אוגן שאינו מבין על מה מדובר כאן, כי המודעה אומרת, הרשם בהסתדרות" בעברית, לשם קישוט. ומיד בא העיקר: "פארשרייבט זיך אין הכתרה" רות" באידיש, "אנסקריהטע. ענהס" תדרות" — ברומנית, "אנסקרי — ווע ווי — אנ — "הסתדרות" — בצרפ' תית" "אירוקטויך — בע — או — הסתדרוהבו" — בהונגריה וכ' ב' טורקית ובפולנית.

החברים מהקואליציה

והחברים מהקואליציה, אנשי הפועל' המזרחי אינם מפגרים בניצול עמדה רשמית כללית בבית העולים למען מפלגתם.

במודעה אחרת ב"4 שפות הנך קור' דא העולים מתבקשים לבוא לאסיפה של הפועל המזרחי אשר חתקיים ב'

עם סגירת מחנות העולים בבית-ליר

מאת סופרנו

שני מחנות העולים בבית ליר אי הדי יסגרו היום וייהפכו למחנות עבודה. לטבת העבודה בתור יה כבר מתחם סניף בשני המחנות, וחד מהם משבחה עמקים ברישום דור שי עבודה. אתמול ביקר סופרנו במקום ומצא תור ארוך של דורשי עבודה מני לים שונים המאבים לרישומם. עד כה גרסמו 450 מהם צעירים רבים מעולי עיראק, הודים המשיך במקצתם במי קידות. מנהל סניף הלככה נסיב נרטי מעולי בולגריה, מצוין את מספר כל דורשי העבודה ב"800. מספר ראשי המספחה בשני המחנות הוא אלף לערך. טהם משפחות רבות המחנות - מקרים סוציאליים, בעזרת עשירד העבודה אובנת, בשלב ראשון, סידורם של 400 דורשי עבודה. נהניה התחייבה ב"100 ימי עבודה, חדרה והכרעה האזורית של עסק חפר ב"60 כ"א. 150 ידסקו ע"י המשרד להקלות בגטיעת עצים באזור, ר"130 ידסקו ע"י מחלקת העי בודות הציבוריות. המסקת בעלי המקצוע הובסחה ע"י מרכז הלסכות בת"א והסי ביבה. כ"כ משרד העבודה ריפסח נבי צא במקום ומבייע לעובדי הלסכו בעי בודתם. הוא צ"יין לטבת את הריעות המלאה של הישובים באזור לתביעות משרד העבודה, בעזרת המוכנה נשתו 25 חניות וקוסקים כשכיל מספחות שתן. מקרים מיוחדים, קיבי מיוחד בעבודה הלככה כמותה וספר הוודאות

ברבר עתיד המקום. כמה עולים, סבר סוחם סכופי סניף הביעו רצונם להקים במקום קואופרטיבים יעדניים. בעיקר בענף האריז, אולם הם תחילה רוצים לדעת אם בית-ליר תהיה ישוב-קבע. האיל ואין ברצונם להקים מפעלים שלא במקום שיטונם הקבוע. המוכה התקלאי תהלים לצרף את בית-ליר לשי טח עיטום סיעעת פועלי נחניה ובקרוכ יפתח גם סניף. מוסדות תילדים שב"ש ני המחנות יסארו גם להבא בסיקה המוכנות עד העברה לרישות אחרת. בעוד שבוע-שבועיים יוקם בשני המחנות עשוסן לילדי האלמנות המספחות המספלות בילדים, כדי לסחרר אתן לעבודה. כן תוקם סתפרה ובה ידסקו כמה מהאלמנות.

בקרוכ יחוסלו כעלב שני המחנות ב"70, וסכלב שלישי ב"70, כס"ה נמצ" את בארבעת המחנות 2500 משפחות (בעשרת אלפים נפש). בינתיים עיטה הנהלת המחנות את כל ההכנות כדי לקדם את שני התורף. 80 אחוז סכל דאנולים ויכפלו. ויש לקוות כי הגע" מים לא יתדרו לתוכם. כל מצויטונים הסמו מחדש וגנותיהם חוקנו. הצריטר גום חודשים מתוצרת כחי המלאכה כל המוכנות במקום. כוסו בד אפרוקאי חדים ובלתי חורי יחובא מארת"ב בצריטונים החדשים נמצאים 400 חדרים וכיסונים 300. 150 חדרים ב"50 בלוק" גים ר"250 חדרים נוספים במבנים הקי בועים של המחנות. עתה סכינים את כל ציוד התורף בשביל התינוקות. חדרים נוספים העמדו לריכות מוסדות היל" דים הקייסים. מנהל המחנות קיטלר הב" סיה בשיתוף עם סופרנו, כי נעשות כל ההכנות כדי למנוע סכוכני המחנות סבל מיותר בחדסי התורף.

במעברות בית-ליד

פעולה אחת אך יסודית נעשית
 ע"י מועצת הפועלים בבית-ליד, הם
 שמעת סניף להסתדרות בנתניה. מש"כ
 דרו מועצת הפועלים, לשכת הסט
 ולשכת העבודה, נפתחו מיד לאחי
 סטני המכנות א' זה, ולאחרונה גם
 מהנה ב' נעשו מעברות, לשכרם
 של עובדי ההסתדרות יצוין, כי הג'
 לידו למנוח שמה מסותפת עם העי'
 ל-ם החודשים (דובס) עולי ארצות
 המזרח). שנהרו להסתדרות (1100
 חברים רשומים כיום) כשם שהי'
 להירשם בלשכת העבודה, המטפלת
 כבר כיום באלף עובדים. אנשי הלש'
 כה מציגים בסיפוק סמבב התעס'
 קה מניה את הדעת והסידורים לע'
 ביה נעשים באף מרץ וזוהתה.
 דובר המרד יוצר שוק עבודה
 ה'נשי-

המכונת רצונית נורמת על ידי אנ'
 סי מהנה ב' שג' הכללה בלשכה
 מתנהל עוד סורים בין גורמים שונים.
 מכנה המנה נסמך בתחיים השונים
 ה'ועמדו ביערות עצמם, העולים לא
 יכולו, כמובן, לשבת באחליות ולהכית
 עד ליום המרש הם פססו בישובי
 הסביבה, המקבלים אותם ברצון ו'קול'
 ס-ם עולים בשכר יודו של 800 מרד
 סות ליום עבודה, שהן 45' אהזו
 מהשכר המקובל בהקלאות. בניציל
 עבודהם של העולים מצטיין במיוחד
 אחד המושבים הצעירים בערדן הצפ'
 נ'י שבשדותיו מצאתי, האחד מסיורי
 באזור, ילדים בני 10-12 עובדים בא'
 סף אנוני אדמה בשכר קבלני של
 200-250 טרוטות. הם מומחים להת'
 גוננות מפני שליחי הלשכה ושומרים
 מכל מסמך על העבודה הנולה.
 לפי הערכותיהם של עובדי הלשכה
 עמוקים בעבודה רוב הברים ממנה
 ב' ואין ספק שהן הזכרה למען מניעת
 ההפסקותה של העבודה הנולה להכל'
 לם בהקדם ברישמת דרטי העבודה
 בלשכה.

העולים לומרים מלאכה

מסדות ההסתדרות במקום אינם מס'
 הפקם כמתן ימי עבודה, והם שוק'
 דים על הכשרתם המקצועית של העוב'
 דים. נפתחו סערים לטיח ולליצני'
 וניתנו אפשרויות להכשרה בעבודות
 גרות. בקרוב יפתחו סעורים נוספים
 להשתלמות מקצועית בענפי עבודה
 שונים. הקשר עם תנועת העבודה מש'
 מיע זכר נתלו ניצנים ראכונים של
 קואופרציה ונעש-ם בעדים לארגונם
 של התופרים במתפרה קואופרטי'
 בית. דגים עמה גם בהקמה בית מלא'
 כה קואופרטיבי לחמרי בנין וכיוצא
 באלה.

ודאי, אין זה הרבה. אך העובד במח'
 צות בית-ליד ורואה את הסטר'מכר
 המתפתח, החנויות הנפתחות וקוסקים
 למכירת שה'י'ה'י, מוכרי הנרעונים
 והכטנים, רובלי, המה'י'סיים בנרש'
 וסחורי הברים מליפטים ועל כל אלה
 השוק השחור, המתפתח גודל במהירות
 אי'אפשר לו שלא להתפעל ממעשיהם
 של עובדי ההסתדרות המועטים.

האישה והאם העובדות דורשות

עבודה

שעה שאין כיום מחסור בעבודה לג'
 ברים, קשה מאוד שבכן של הנשים
 (ויש ביניהן אלמנות ורווקות הספר'
 גמות משפחות), נעשו התחלות ראש'
 נוה ליצירת מקורות עבודה ופרנסה
 לפועלות. מסעם מועצת הפועלות יש'
 תמו קורסים להתחלת מסי'בית, כבישה
 ותפירה, ובראשית החודש הבא ייפתח
 ליד בית החולים קורס שנותי להכשרת
 מטפלות. בקרוב תיפתח, בשיתוף משר'
 לה עם, סלבני, מתפרה החכניות
 רבות האמצעים המומכנים והמסב דד'
 חק ואפסי'כ יש בהתחלות הנאות ששום
 הכשרה לשתד.

מבית המלאכה להפציל ניהון
 באולם סרווח גודול מצאתי שבני'
 פשרת עובדות צעירות וקשישות נחר'
 גוה על מכונותיהן, גוזרות וחפורת
 ומחייסות כפות שולחן, סינורי נשים

(A)

2

הכריזה שיום עברי שלם מפורסם
והיילא פשוט. כשבת את הבית.
הלמדה כמחיר את המלאכה החדר
צרת משוק במלואה. לו היינו מקב
לית יותר חומר גלם, אפרת המודד
כה, יתלנו להפסיק לפנות כחמישים
שעולה. הגבורה היא בקבלנות ושכר
העבודה אינו שלם על 1.500 לירה
ליום, ולמרב הסוב אינן שבות
עוד פארבעה יום בשבוע מתאי
חזרי גלם בבית המלאכה שרבים בו
האז והאיר (היקם עיי מסד העב
דה) תקתקו רק מכוונת התפירה
ורששו בדי הניילן, לא קול זמיה
סעתי ולא קול סיחם, מין רצינית
כבה נסכה על בית המלאכה הזה.
רצינות כל רואי דאנת המשפחה וק
יטה, ואלי יראו מי יראו, לתק
במקצת את סכר הגבורה?
תנועת המושבים גייסה דהת
ישנות ארבעת אלפים משפחות
בכנות קרובה למעצת הפועלים
שוק מסד צנוע ביותר ורב מעלים
— הוא המסד של תנועת המושבים,
הרשאת לוקף לזכותה ורק לזכותה
את הודות מחסבת המתייכות לכי
היה ומותיהם של עולים יוצאי אר
צות גולה שונות.
רשימת המעשים, שנעשו על ידי
מסד צנוע זה במסך שנה ומח
צית השנה לקומי, מורטה בקיצור גמי
רק עיי העובד והיוד של המסד
טוביה בקובץ, ונסתכמה בחפ
שיום ארנונים לתת ישרות.
לאמור: ארבעת אלפים משפחות עוב
את הי המשתנות והלכו להתייבות בהר
ובשפלה כנגב ובצפון, רוב הארנונים
הקמו מבן עולי ארצות המזרח ויק
שלושה מהם מיוצאי פולין, רוסיה
וצ'כיה, העולים יצאו בשמחה להיות
את חייהם מהרש כהרי ירושלים,
באיירות אשר כנגב, בגליל המערבי
ובמסולס וישראל והם ידעו את אשר
לפניהם, והדיעות המנועות מהם למס
רד מטודות להבסך, פעולת המסרה
נתנה את פריה והוסיף לתה.
ש. שחוריי

"הפועל בית-ליד" קבוצת הכדורגל המיתולוגית של "מעברת שבות-עם"

נסעתי לנתניה לפגוש כמה מיוצאי "מעברת שבות-עם" כדי לשמוע מהם על חיים במעברה, על משחקי הכדורגל, על הזיכרונות הטובים והפחות טובים. הם סיפרו על קבוצת הכדורגל של המעברה שהייתה מושא לגאווה של יוצאי המעברה, ושוחחו על הימים ההם בחדווה וגעגוע.

מאת: *מתי זילצ*

זוכת כתב העט "אלוף"

עבד בדרום הארץ והגיע הביתה רק בסוף השבוע. ביום שישי היה מגיע לאימונים ובשבת משחק עם הקבוצה. האחים הגדולים שלו, **יעקב ויהודה**, היו סנדלרים ידועים בלוב. הם היו מטפלים בנעלים של השחקנים ותופרים להם אותן כדי שיהיו מוכנים למשחק. כל השחקנים שילמו עבור הנסיעות למשחקים במקומות מרוחקים ואת בגדי המשחק היו רוכשים מכסף שהרוויחו באיסוף תפוחי אדמה ובוטנים בפרדסיה.

מחובבים לשחקנים מקצועיים

השחקנים של "הפועל בית-ליד" התאמנו והפכו למקצוענים. מאמן הקבוצה, **ציון זטלאווי**, שכונה "פמיליה", היה שופט כדורגל בלוב ודאג במעברה לאימונים קבועים של הקבוצה. בקבוצת הנוער של "הפועל בית-ליד" היו כמה שחקנים שלימים היו לשחקנים מקצוענים. אחד מהם הוא **ויקטור סרוסי**, והשני הוא **ויקטור חסן**, המכונה בשם "פנגל". ויקטור חסן היה ידוע בבעיטות הטיל שלו. הוא שיחק ב"מכבי נתניה" בשנות השיא שלה (סוף שנות השבעים) ונחשב לשחקן ברמה גבוהה. זכור שהכניס גול לשוער **יעקב (יענקל'ה) חודורוב** שנחשב לאחר השוערים הגדולים ביותר בישראל, ב"הפועל תל-אביב" ובנבחרת ישראל. פנגל נחשב אצל האוהדים הוותיקים ככוכב עד היום. **יוסף מימון**, הנחשב בעיני רבים כמי שזוכר הכול, מספר את הדברים כאילו אירעו אתמול בערב. הוא בעצמו

כדורגל במעברה

בין האוהדים לשחקנים הפריד תבל בלבד, ולרשות האוהדים לא עמדו ספסלי ישיבה או טריבונות. כולם עמדו וצפו במשחקים בשמחה. המשחקים נערכו עם קבוצות שונות מרחבי הארץ, כמו הפועל טבריה, עכו, אבן יהודה והפועל נתניה. היו פעמים שבהן נערכו גם משחקי דרבי במעברה. משחק הכדורגל היה אחד מאמצעי הבידור והבילוי האהובים והמועדפים על אנשי המעברה וקבוצת הכדורגל "הפועל בית-ליד" הייתה מושא גאווה. הייתה זאת קבוצה חזקה מאד שניצחה בהרבה משחקים. מגרש הכדורגל היה תחום בחבלים ובכל משחק המגרש היה מלא מפה לפה. כל אנשי המעברה היו מגיעים למשחקים שנערכו שם והיוו אטרקציה "מטורפת" באותם הימים. כאשר המשחקים היו נערכים במקומות סמוכים, כל תושבי המעברה היו הולכים ברגל כדי לצפות בהם ולתמוך בקבוצה כאוהדים מסורים. קבוצת הכדורגל התגבשה משחקנים צעירים תושבי המעברה. מגרש הכדורגל נבנה על מגרש הספורט של המחנה הצבאי הבריטי שעליו נבנתה המעברה. השחקנים היו אחראים ליישר את החולות ולסמן את המגרש בטרם עלו לשחק. הם היו מגיעים לאימונים אחרי יום עבודה מפרך בחקלאות או בבנייה.

ההוצאות על-חשבון השחקנים

חלפו ימין היה שחקן ידוע מאד בקבוצה. הוא

למורה לספורט ומאמן קבוצות כדורגל. תלמידיו זוכרים אותו באהבה ובהערצה וסיפרו שהיה מורה לחיים. תלמידי הסמינר למורים לספורט ממכון וינגייט היו מגיעים לשיעורים שהיה מלמד כדי למוד את המקצוע מהטוב ביותר. **יוסף תמם** הוא סבה של אלופת העולם בג'ודו **ירדן ג'רבי**.

מדוע התפרקה הקבוצה?

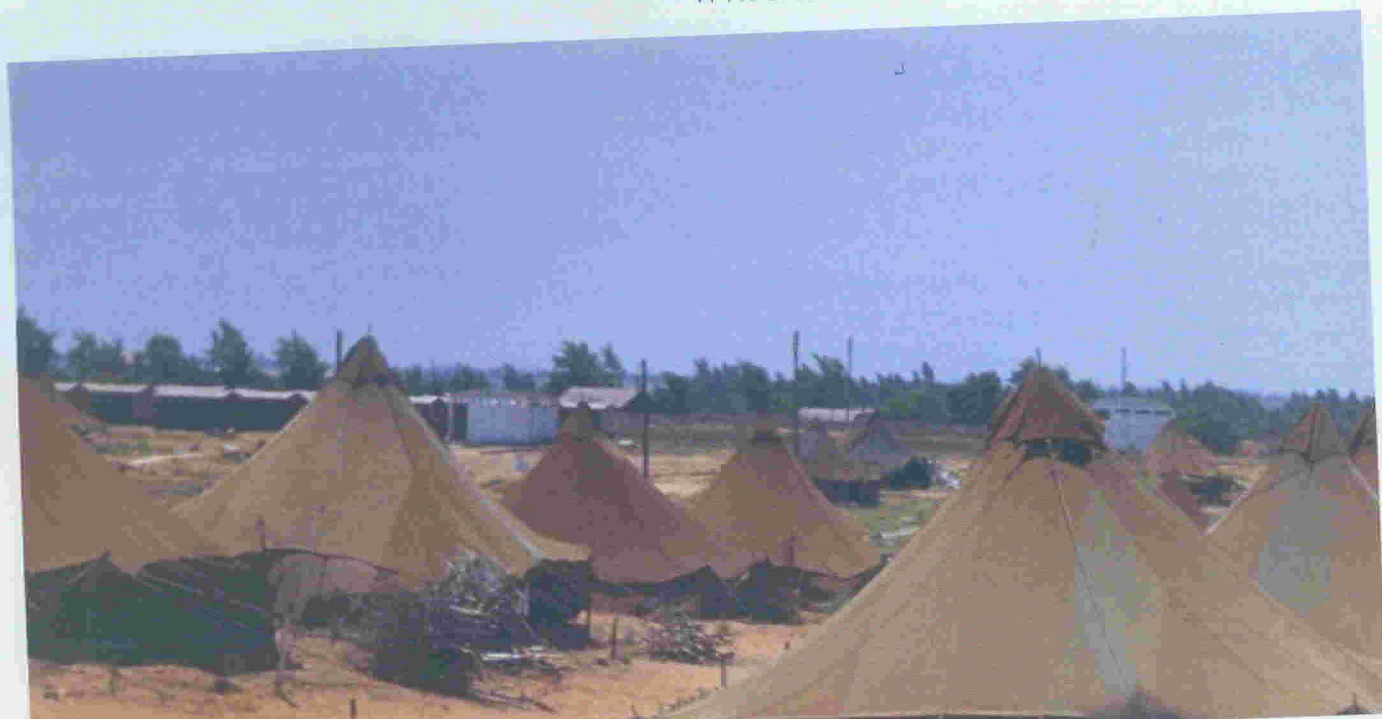
הקבוצה המיתולוגית התפרקה לאחר משחק גורלי בינה לבין מכבי נווה שלום בשנת 1958. **יוסף מימון** מספר: "במשחק הזה השופט היה נגדנו. על כל גול שלנו השופט היה מכריז "אופסייד". במחצית זנגו עמד באמצע המגרש וסימן לאוהדים עם הידיים שיירגעו, כי הוא הולך להכניס את הגול הזה לרשת. הוא סימן למימון למסור לו את הכדור ובעט בכדור בעיטה שתיזכר לעולם. אבל גם אז קבע השופט "אופסייד". הקהל כבר לא עצר בעצביו והחלו מהומות וצעקות לשופט. אחרי המשחק הזה הוחלט לפרק את הקבוצה, למרות שהיתה בין הטובות במדינה. רוב השחקנים המשיכו למכבי נתניה. החברים **בקפה של סינו** מדברים על המעברה, על המשחקים ועל השחקנים בנימה של גאווה וגעגוע לימים יפים. הם טענו בפני טענות שמעולם לא נשמע קולם בתקשורת. "איך יכול להיות שלא מספרים על המעברה שהכילה 30 - 35 אלף אנשים? המעברה הכי גדולה בארץ, ולא כתוב עליה שום דבר?". אז הנה, הגיע הזמן לתקן את המעוות.

היה שחקן שהצטיין במהירות הריצה שלו. לא היה מגן שיכול היה להתגבר עליו. מכולם הצליח להתחמק בזכות הזריזות שלו.

הוא זוכר את **שפיצר**, מרכז הקבוצה, שדאג לקבוצה בכל מה שנדרש: תקציבים, הסעות, משחקי חוץ. הוא מספר על המשחק נגד "הפועל רמת-גן" בו ספגה "הפועל בית-ליד" שבעה גולים. למרות זאת, המאמן של "הפועל רמת-גן", **אדמונד שמילוביץ**, ביקש משפיצר לאמן את הקבוצה פעמיים בשבוע, מכיוון שראה את הפוטנציאל העצום הנמצא בשחקני הקבוצה. הוא אמר שהחומר האנושי הטוב ביותר שיש לספורט בישראל נמצא ב"הפועל בית-ליד". מכל הארץ חיזרו אחר שחקני הקבוצה וביקשו לקנות אותם, אבל הם סירבו, מכיוון שלא רצו לעזוב את הקבוצה.

על **יוסף זנגו**, מי שהיה קפטן הקבוצה, מספרים ונזכרים שלבעיטות שלו קראו "יציאת תותח". הוא היה בועט כל כך חזק וכל כך מדויק שלא היה מי שהצליח לחסום את כניסת הכדור לרשת. פעם בעט בכדור והכניס את השוער עם הכדור לשער. מאז, השוערים בקבוצות המתחרות חששו לחייהם מהבעיטה של זנגו. הוא עצמו לא ידע שהיו הצעות לקנייה שלו, מכיוון שראשי הקבוצה אפילו לא הביאו לידיעתו שרוצים אותו במקומות אחרים. אומנם לא היה הולך לשום מקום אחר, אך מסתבר שהוא בכלל לא ידע שההזדמנות קיימת.

יוסף מימון מזכיר גם את **יוסף תמם** שהיה שחקן מעולה. תמם המשיך את דרכו הספורטיבית והיה

למורה לספורט ומאמן קבוצות כדורגל. תלמידיו זוכרים אותו באהבה ובהערצה וסיפרו שהיה מורה לחיים. תלמידי הסמינר למורים לספורט ממכון וינגייט היו מגיעים לשיעורים שהיה מלמד כדי למוד את המקצוע מהטוב ביותר. **יוסף תמם** הוא סבה של אלופת העולם בג'ודו **ירדן גרבי**.

מדוע התפרקה הקבוצה?

הקבוצה המיתולוגית התפרקה לאחר משחק גורלי בינה לבין מכבי נווה שלום בשנת 1958. **יוסף מימון** מספר: "במשחק הזה השופט היה נגדנו. על כל גול שלנו השופט היה מכריז "אופסייד". במחצית זנגו עמד באמצע המגרש וסימן לאוהדים עם הידיים שיירגעו, כי הוא הולך להכניס את הגול הזה לרשת. הוא סימן למימון למסור לו את הכדור ובעט בכדור בעיטה שתיזכר לעולם. אבל גם אז קבע השופט "אופסייד". הקהל כבר לא עצר בעצביו והחלו מהומות וצעקות לשופט. אחרי המשחק הזה הוחלט לפרק את הקבוצה, למרות שהיתה בין הטובות במדינה. רוב השחקנים המשיכו למכבי נתניה. החברים **בקפה של סינו** מדברים על המעברה, על המשחקים ועל השחקנים בנימה של גאווה וגעגוע לימים יפים. הם טענו בפני טענות שמעולם לא נשמע קולם בתקשורת. "איך יכול להיות שלא מספרים על המעברה שהכילה 30 - 35 אלף אנשים? המעברה הכי גדולה בארץ, ולא כתוב עליה שום דבר?". אז הנה, הגיע הזמן לתקן את המעוות.

היה שחקן שהצטיין במהירות הריצה שלו. לא היה מגן שיכול היה להתגבר עליו. מכולם הצליח להתחמק בזכות הזריזות שלו.

הוא זוכר את **שפיצר**, מרכז הקבוצה, שדאג לקבוצה בכל מה שנדרש: תקציבים, הסעות, משחקי חוץ. הוא מספר על המשחק נגד "הפועל רמת-גן" בו ספגה "הפועל בית-ליד" שבעה גולים. למרות זאת, המאמן של "הפועל רמת-גן", **אדמונד שמילוביץ**, ביקש משפיצר לאמן את הקבוצה פעמיים בשבוע, מכיוון שראה את הפוטנציאל העצום הנמצא בשחקני הקבוצה. הוא אמר שהחומר האנושי הטוב ביותר שיש לספורט בישראל נמצא ב"הפועל בית-ליד". מכל הארץ חיזרו אחר שחקני הקבוצה וביקשו לקנות אותם, אבל הם סירבו, מכיוון שלא רצו לעזוב את הקבוצה.

על **יוסף זנגו**, מי שהיה קפטן הקבוצה, מספרים ונוזכרים שלבעיטות שלו קראו "יציאת תותח". הוא היה בועט כל כך חזק וכל כך מדויק שלא היה מי שהצליח לחסום את כניסת הכדור לרשת. פעם בעט בכדור והכניס את השוער עם הכדור לשער. מאז, השוערים בקבוצות המתחרות חששו לחייהם מהבעיטה של זנגו. הוא עצמו לא ידע שהיו הצעות לקנייה שלו, מכיוון שראשי הקבוצה אפילו לא הביאו לידיעתו שרוצים אותו במקומות אחרים. אומנם לא היה הולך לשום מקום אחר, אך מסתבר שהוא בכלל לא ידע שההזדמנות קיימת.

יוסף מימון מזכיר גם את **יוסף תמם** שהיה שחקן מעולה. תמם המשיך את דרכו הספורטיבית והיה

